

ΜΗΝΥΜΑ
ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
κ.κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΕΠΕΤΕΙΑΚΑΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΑΤΡΩΝ

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα
Πατρῶν κ. Χρυσόστομε,
Ἐντιμότατοι Ἄρχοντες,
Ἀγαπητοί Πατέρες καί Ἀδελφοί,
Λαέ τοῦ Θεοῦ ἠγαπημένε,

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μετά βαθείας συγκινήσεως καί αισθημάτων εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν ἡρωϊκὴ καί ἀκτινοβόλο μορφή τοῦ Ἱεράρχου τῶν Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ, ἀποστέλλει τὸ παρὸν Μήνυμα γιὰ νὰ ἀναγνωσθεῖ ὑπὸ τοῦ Ἐκπροσώπου Αὐτῆς, Σεβασμιωτάτου Συνοδικοῦ Μητροπολίτου Νέας Ἰωνίας, Φιλαδελφείας, Ἡρακλείου καί Χαλκηδόνος κ. Γαβριήλ, κατὰ τὴν σημερινή Θεία Λειτουργία, στὸν περικαλλῆ Ἱερό Ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου, τὸν ὁποῖο ἀνήγειρε ἡ πατροπαράδοτος εὐλάβεια τῶν Πατρῶν, ἀλλὰ καί τῶν Πανελλήνων.

Συγχαίρουμε κατ' ἀρχάς θερμῶς καί ἐπαινοῦμε ἐγκαρδίως τὸν φιλόκαλο, δραστήριο καί θεοσεβέστατο Μητροπολίτη Πατρῶν κ. Χρυσόστομο, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν ἐμπνευσμένη πρωτοβουλία νὰ διοργανώσῃ τίς ἐορταστικὲς Ἐκδηλώσεις εἰς τιμὴν καί μνήμην τοῦ ἀοιδίμου ἀγωνιστοῦ τῆς ἐθνικῆς μας Παλιγγενεσίας, Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ, μέ ἀφορμὴ τὴν συμπλήρωση 200 ἐτῶν ἀπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821.

Μάλιστα, είναι ιδιαίτέρως συγκλονιστικό τό γεγονός ὅτι ἀπό τῆς περασμένης Παρασκευῆς ἔχουν μεταφερθεῖ ἐδῶ, στήν λαμπρά πόλη τοῦ Πρωτοκλήτου, τά ὄστα τοῦ σεπτοῦ Ἱεράρχου, τά ὁποῖα εὐλαβῶς φυλάσσονται στήν γενέτειρά του Δημητσάνα.

Τοιοῦτοτρόπως, ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός ἐπισκέπτεται, μέσω τῶν ἱερῶν του Λειψάνων, τήν φιλόχριστο καί φιλόπατρι πόλη τῶν Πατρῶν καί ἐπιδαψιλεύει, μέ ἱεραρχική παρηγοσία, πρὸς αὐτήν καί τοὺς εὐλαβεῖς Πατρέας τήν εὐλογία καί τήν χάρι τοῦ ἐν δόξῃ Ἀναληφθέντος ἀφ' ἡμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς καί ἐν δεξιᾷ καθίσαντος τοῦ Θεοῦ καί Πατρός, Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ· καί ἐμπνέει πρὸς ἅπαντες τήν σπουδή γιά τήν διατήρηση, διαφύλαξη καί κραταίωση τῆς Ἐλευθερίας, ὑπέρ τῆς ὁποίας ἀγωνίσθηκε σθεναρῶς· καί ὑπενθυμίζει πρὸς ὅλους ὁ ἀθάνατος νεκρός, μέ τό ἦθος, τήν ἀγάπη πρὸς τήν Ἑλλάδα καί τοὺς ἐνδόξους ἀγῶνες του γιά τήν ἀνάσταση τοῦ Ἔθνους μας, τήν διαπίστωση τοῦ ἀρχαίου μας ἱστορικοῦ, τοῦ Ἡροδότου, ὅτι οἱ Ἕλληνες ἔχουν ἀρετή, ἔκγονη σοφίας, καί μέ αὐτήν κατοχυρώνεται ἡ Ἐλευθερία τους (VII, 102).

Ὅστε τό ὕψιστο ἀγαθό τῆς Ἐλευθερίας, χάριν τοῦ ὁποίου ἀξίζει κάθε θυσία, προέρχεται ἀπό τήν σοφία καί ἀποκτᾶται μέ «ἀρετήν καί τόλμην», θά προσθέσει ὁ ποιητής (Ἀνδρέα Κάλβου, *Ὡδή Τετάρτη, Εἰς Σάμον*).

Ἀρετή γιά νά δυνηθεῖ ὁ ἄνθρωπος νά βιώσει τήν Ἐλευθερία ὄχι ὡς ἀνεξέλεγκτη μορφή ἀσυδοσίας, ἀλλά ὡς Ἀλήθεια καί Εὐθύνη γιά τήν ἐπιλογή τῶν στόχων καί ἐπιδιώξεων του ἔναντι τοῦ ἑαυτοῦ του, τῶν συνανθρώπων του, τῆς Πατρίδος, τῆς Ἱστορίας καί αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ Θεοῦ.

Στό ἄθλημα αὐτό τῆς Ἐλευθερίας, ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά ἔχει ὡς σύμμαχο τήν τόλμη καί τήν ἀφοβία, γιά νά ὑπερβεῖ τήν παράλογη φιλαυτία, τήν ιδιοτέλεια καί τήν ἀδιαφορία γιά τό κοινό καλό. Φρονοῦμε ὅτι ὑπό

τό πρίσμα αυτό θεωροῦσε καί ὁ Παλαιῶν Πατρῶν τό μέγιστο ἀγαθό τῆς Ἐλευθερίας.

Ἰεράρχης διαπρεπῆς ὁ Γερμανός, μέ τόλμη καί σθένος, μέ διάκριση καί ἀρετή, μέ σοφία καί σύνεση, γεννήθηκε στήν Δημητσάνα, τό 1771, τήν ἡμέρα τοῦ Εὐ-αγγελισμοῦ, ἡ ὁποία συνέπεσε κατά τό ἔτος ἐκεῖνο τήν Μεγάλη Παρασκευή. Ὁ Μητροπολίτης Ἀργολίδος τόν προσέλαβε γραμματέα καί τόν χειροτόνησε διάκονο. Σύντομα, ὁμως, μετέβη στήν Σμύρνη, ὅπου συνδέθηκε μέ ἀρρήκτους δεσμούς μέ τόν συμπολίτη του Γρηγόριο τόν Ε΄, ὁ ὁποῖος τότε ἦταν Μητροπολίτης Σμύρνης. Τόν ἀκολούθησε στήν Κωνσταντινούπολη, ὅταν ἐκεῖνος ἐξελέγη Πατριάρχης, καί τόν Μάρτιο τοῦ 1806 ἔγινε Μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν. Ὁ ἔγκριτος ἱστορικός τῆς Ἐπαναστάσεως Ἰωάννης Φιλήμων χαρακτηρίζει τόν Γερμανό ὡς ἐξῆς: «*Εὐμαθῆς τῶν ἑλληνικῶν γραμμά-των, μεγαλόκαρδος ἐσωτερικῶς καί μεγαλοπρεπῆς ἐξω-τερικῶς, φιλόφρων, πολύπειρος, ἐχέμυθος καί εὐγλωτ-τος ... Περιβεβλημένος τήν πανοπλίαν τῆς πίστεως πρός τόν Θεόν ... κατέστη δύναμις ἠθική τοιαύτη, οἷαν πολλοί θηριεύουσιν ἀλλ' ὀλίγοι κτῶνται ...*».

Στήν ἔνδοξη πόλη τῶν Πατρῶν μνήθηκε στήν Φι-λική Ἐταιρεία καί ἀντιμετώπισε μετά σωφροσύνης, πε-ρισκέψεως, σοβαρότητος καί εὐθύνης τό θέμα τῆς διορ-γανώσεως τοῦ Ἀγῶνος, ὥστε τό ἔθνος νά μή βρεῖ τόν ὀλεθρο ἀντί τῆς ποθουμένης Ἐλευθερίας.

Ἀναδείχθηκε πρωταγωνιστής τῆς Ἐπαναστάσεως ὅταν, κατά τήν ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τοῦ Ἀγῶνος, ὑψω-σε τό ἱερό λάβαρο, τό ὁποῖο ἔκτοτε κατέστη στήν ἑλλη-νική συνείδηση ἡρωϊκό σύμβολο τῶν συμβόλων, καί εὐ-λόγησε τά ἐπαναστατημένα ὄπλα. Ἀπέβη δέ «*τοῖς πᾶσι τά πάντα*» (Κορ. Α΄, 9, 22) γιά τήν ἐπιτυχία τοῦ ἀπελευ-θερωτικοῦ Ἀγῶνος.

Ὁ Γερμανός κατά τά ἔτη 1822 - 1824 ἐξελέγη ὁμο-θύμως, ὡς ὁ πλέον κατάλληλος, ἐκπρόσωπος τοῦ

Ἔθνος πρὸς διαφώτιση τῆς Αὐλῆς τῆς Ρώμης καὶ τοῦ πάπα περὶ τοῦ διεξαγομένου Ἀγῶνος, γενόμενος ἡ ἔγκυρη φωνή τῆς Ἑλλάδος πρὸς κάθε κατεύθυνση καὶ κάθε παράγοντα.

Ἐπανερχόμενος στὴν Ἑλλάδα δοκίμασε καὶ αὐτός, ὅπως ὅλοι οἱ ἀγωνιστές, πικρίες καὶ ταλαιπωρίες. Συμμετέσχε στὴν Γ' Ἐθνικὴ Συνέλευση τῆς Ἐπιδαύρου, ἐνῶ, τὴν 30ῆ Μαΐου 1826, ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν, εὐρισκόμενος στὸ Ναύπλιο, ἀφοῦ ἀσθένησε ἀπὸ λοιμικῆς νόσου. Τὰ Ἀπομνημονεύματα, τὰ ὁποῖα κατέλιπε, θεωροῦνται πολύτιμη ἱστορικὴ πηγή γιὰ τὸν ἀπελευθερωτικὸ Ἀγῶνα τοῦ Ἔθνους.

Ἀγαπητοί μου, πατρικῶς καὶ ἐκ βάθους καρδίας εὐχόμεθα ἡ σημερινὴ ἡμέρα νὰ ἀποτελέσει σταθμὸ γιὰ τὴν ζωὴ τῆς Πατρίδος μας, πηγὴ ἐμπνεύσεως γιὰ τὴν ἐπικράτηση τῆς Ἐλευθερίας, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἀγάπης, σὲ ἓνα κόσμον ὁ ὁποῖος ἀλληλοσπαράσσεται καὶ αὐτοκαταστρέφεται. Νὰ ἀποτελέσει ἔκφραση εὐχαριστίας καὶ δοξολογίας πρὸς τὸν Θεὸ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὁ Ὅποιος δέν παύει νὰ μᾶς ἀπελευθερώνει ἀπὸ τὴν δουλεία τῆς ἁμαρτίας, τὴν φθορὰ καὶ τὸν θάνατον καὶ δέν σταματᾷ νὰ μᾶς χαρίζει θεοπρεπῶς τὴν «ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ. 8, 21).

Ἡ Χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος τοῦ ἐν Τριάδι προσκυνουμένου Θεοῦ ἡμῶν εἶησαν μετὰ πάντων ὑμῶν, διὰ πρεσβειῶν τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων.

Μετὰ πατρικῆς ἀγάπης
καὶ εὐχῶν διαπύρων

† Ἀθηνῶν Ἐργασίας β', ἠρόεργη

† Ὁ Ἀθηνῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**, Πρόεδρος